

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนากองทุนที่ช่วยอย่างต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลาเกือบครึ่งศตวรรษนับตั้งแต่ปี พ.ศ.2502 ได้มีการก่อตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อ.ส.ท.) โดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2522 มีการออกพระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ยกย่ององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อ.ส.ท.) เป็นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) และต่อมาในปี พ.ศ.2545 ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานที่เข้ามารับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวเพิ่มเติม คือ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งก่อตั้งตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545 เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมีภารกิจสำคัญในการบริหารยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและกีฬาให้ขับเคลื่อนอย่างเป็นเอกภาพไปในทิศทางเดียวกันถือได้ว่า การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ได้กลายมาเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจของประเทศด้วยการสร้างรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศอยู่ในอันดับสูงมาตลอด ดังนั้น อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยจึงนับเป็นอุตสาหกรรมบริการที่สามารถสร้างรายได้หลักกับประเทศเป็นจำนวนมาก ลดการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด ช่วยเสริมสภาพคล่อง ทำให้ธุรกิจมีผลประกอบการที่ดีขึ้น ก่อให้เกิดการจ้างงานตามมา อันจะส่งผลให้เศรษฐกิจขยายตัวได้ในที่สุด (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2527: 4)

แหล่งที่มาของรายได้หลักของประเทศนั้นประกอบไปด้วยรายได้จากการส่งออกและรายได้จากการท่องเที่ยว เมื่อพิจารณาแหล่งรายได้จากการส่งออกในภาคเกษตร การผลิตต้องพึ่งพิงธรรมชาติทำให้ปริมาณผลผลิตที่ได้ไม่แน่นอน อีกทั้งยังประสบปัญหาการราคาค่อนข้างต่ำในตลาดโลก ส่วนในภาคอุตสาหกรรม นอกจากจะประสบปัญหาค่าจ้างแรงงานที่สูงกว่าประเทศเพื่อนบ้านและการกีดกันทางการค้าแล้ว ส่วนใหญ่ยังต้องมีการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศมาผลิตเป็นสินค้า ในขณะที่เงินบาทมีค่าลดลงเช่นนี้ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นเนื่องจากการนำเข้าวัตถุดิบ จึงทำให้รายได้ที่แท้จริงของการส่งออกมีค่าน้อยกว่าที่ควรจะเป็น การท่องเที่ยวจึงเป็นทางออกสำคัญ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ในการนำรายได้เข้าสู่ประเทศ เนื่องจากรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นรายได้ที่เกิดจากการบริการภายในประเทศ เราสามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับประเทศได้เป็นจำนวนมาก

จังหวัดเชียงใหม่ถือเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภาคเหนือเนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น การท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติและชมสัตว์ ได้แก่ การเที่ยวสวนสัตว์ สวนผีเสื้อ และปางช้าง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่ การท่องเที่ยวเดินป่า การท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ ดอยสุเทพ-ปุย และอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ ได้แก่ พิพิธภัณฑสถาน วัด คูเมือง กำแพงเมือง นอกจากนี้จังหวัดเชียงใหม่ยังสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวในรูปแบบของการจัดประชุมและนิทรรศการ เนื่องจากมีสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านสนามบินนานาชาติและโรงแรมจำนวนมาก

ด้วยความหลากหลายของทรัพยากรการท่องเที่ยว ส่งผลให้ในแต่ละปีนั้นมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยแต่ชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้กับจังหวัดเชียงใหม่เป็นจำนวนมาก โดยสัดส่วนรายได้ที่มาจากการท่องเที่ยวคิดเป็นเกือบร้อยละ 50 ของผลิตภัณฑ์ประจำจังหวัด (Gross Provincial Product) ของจังหวัดเชียงใหม่ (ตารางที่ 1.1) จากการศึกษาที่จังหวัดเชียงใหม่มีความพร้อมทั้งในด้านสถานที่ท่องเที่ยว ศิลปวัฒนธรรม สาธารณูปโภคพื้นฐาน และสภาพเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่จึงเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งในเขตพื้นที่ภาคเหนือสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศตามแผนปฏิบัติการ 4 ปี พ.ศ. 2548-2551 ของสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งแผนปฏิบัติการดังกล่าวมีเป้าหมายในการปรับโครงสร้างธุรกิจการท่องเที่ยว การบริการ และการค้าให้เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สร้างงานสร้างรายได้ และกระจายไปสู่ชุมชน โดยมีการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาให้มีรายได้จากการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2548 พ.ศ. 2549 และ พ.ศ. 2550 มูลค่า 47,455 ล้านบาท 56,946 ล้านบาท และ 71,183 ล้านบาทตามลำดับ (สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่, 2549)

ตารางที่ 1.1 สัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์ประจำจังหวัดของจังหวัดเชียงใหม่ปี
พ.ศ. 2539-2547

ปี	ผลิตภัณฑ์ประจำจังหวัด ¹ (ล้านบาท)	รายได้จากการท่องเที่ยว ² (ล้านบาท)	สัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวต่อ ผลิตภัณฑ์ประจำจังหวัด(ร้อยละ)
2539	80,651.24	21,006.29	26.05
2540	84,733.70	21,383.37	25.24
2541	81,802.10	23,140.78	28.54
2542	76,669.00	34,045.18	44.41
2543	72,588.00	37,368.04	51.48
2544	76,042.10	37,729.44	49.62
2545	85,306.40	37,514.12	43.98
2546	89,410.10	38,290.92	42.83
2547	93,540.20	45,066.88	48.18

ที่มา: ¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2549)

² การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. สำนักงานภาคเหนือเขต 1 (2549)

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว จังหวัดเชียงใหม่ยังได้พยายามพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว โดยได้มีการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมยังแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมและพยายามสร้างแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดขายใหม่เพื่อช่วงดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น โดยสวนสัตว์เชียงใหม่ไนท์ซาฟารีก็เป็นหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวที่จังหวัดเชียงใหม่ใช้เป็นจุดขายใหม่ของการท่องเที่ยว โดยโครงการก่อตั้งสวนสัตว์ดังกล่าวมีวงเงินดำเนินงานรวมของโครงการจำนวน 1,155.9 ล้านบาท ซึ่งเป็นงบประมาณที่ได้จากการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินปี พ.ศ. 2546 พ.ศ. 2547 และ พ.ศ. 2548 โดยมีรายละเอียดดังนี้

สวนสัตว์กลางคืน เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี (Chiang Mai Night Safari Zoo) เป็นสวนสัตว์กลางคืนแห่งแรกของประเทศไทย เริ่มเปิดให้เข้าชมครั้งแรกอย่างไม่เป็นทางการ เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 และเปิดเป็นทางการเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 เชียงใหม่ไนท์ซาฟารีจัดสร้างขึ้นเพื่อสนองนโยบายของรัฐที่ต้องการให้การท่องเที่ยวเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างรายได้ของประเทศ รวมถึงความต้องการให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาค

อินโดจีน และประเทศจีนตอนล่าง รวมถึงบางประเทศในภูมิภาคเอเชียใต้ โดยมีการเพิ่มความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว ยกกระดับความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานโลกในด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านธรรมชาติ (Nature Center) ซึ่งจะก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับสัตว์ป่า และการเข้าถึงทรัพยากรสัตว์ป่าแก่เด็กนักเรียน เยาวชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว อันจะนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจและตระหนักต่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าเหล่านี้ในธรรมชาติ ยกกระดับสนามบินจังหวัดเชียงใหม่ให้เป็นสนามบินนานาชาติ ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวจำนวนมากทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศหลั่งไหลเข้าสู่จังหวัดเชียงใหม่ เป็นผลให้ท้องถิ่นมีรายได้จากกิจกรรมการท่องเที่ยวและธุรกิจการลงทุนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นการสร้างโอกาสในการจ้างงานให้แก่แรงงานในท้องถิ่น

เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ดำเนินการภายใต้โครงการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ในเขตตำบลหนองควาย อำเภอหางดง และตำบลแม่เหิยะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ ในพื้นที่ 819 ไร่ 2 งาน 60 ตารางวา ประกอบด้วยป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรังที่บางส่วนยังสมบูรณ์ และมีการอนุรักษ์ไว้เป็นอย่างดี เชียงใหม่ไนท์ซาฟารีอยู่ห่างจากกลางเมืองเชียงใหม่ประมาณ 12 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางจากสนามบินเชียงใหม่ สถานีขนส่งหรือสถานีรถไฟประมาณ 15-20 นาที จึงนับได้ว่าเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีอยู่ท่ามกลางป่าธรรมชาติ ยากที่จะหาได้ในปัจจุบัน

ภายในเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี จะเป็นหมู่บ้านล้านนา ซึ่งเป็นการนำศิลปะของสถาปัตยกรรมล้านนาและแอฟริกามาประยุกต์ผสมผสาน ประกอบไปด้วย ศูนย์อาหาร ศูนย์รวมสินค้า OTOP ร้านขายของที่ระลึก ร้านขายสินค้าพื้นเมือง มุมถ่ายรูปกับสัตว์ และเป็นสถานีรับส่งนักท่องเที่ยวไปยังส่วนแสดงสัตว์ ในส่วนแสดงสัตว์ประกอบไปด้วย

Jaguar Trail เป็นเส้นทางเดินชมสัตว์ป่า โดยมีจุดเริ่มต้นจากหมู่บ้านล้านนา วนรอบทะเลสาบ Swan Lake และสิ้นสุดที่หมู่บ้านล้านนาอีกครั้ง นอกจากนี้ยังมีสวนดอกไม้สวยงาม ซึ่งจะทำให้ผู้เข้าชมมีความเข้าใจความหมายของคำว่า Zoological Park (สวนที่มีสัตว์เป็นองค์ประกอบ) ดียิ่งขึ้น มากกว่าคำว่า Zoo ที่เน้นสัตว์เป็นสำคัญ โดย Zoological Park จะทำให้ผู้ชมมีความรู้สึกเหมือนเดินเข้าไปชมสวนที่มีทั้งไม้ป่า ไม้ดอก และการจัดภูมิทัศน์ที่ดี สัตว์ป่าที่จะพบเห็นได้แก่ สัตว์จำพวกหมีขอ สมเสร็จบราซิล ฮิปโปแคระ แมวดาว หมูน้ำ และนกฟลามิงโก เป็นต้น

Predator Prowl ผจญภัยไปกับการนั่งรถชมสัตว์ดุร้ายอย่างใกล้ชิด สนุกตื่นเต้นระทึกใจในทุกวินาทีกับภาพชีวิตของสัตว์ป่า อาทิ สิงโต หมีควาย เสือ ไฮยีนา และจระเข้ เป็นต้น พาหนะที่ใช้จะเป็นรถที่มีส่วนเปิดโล่งสู่ภายนอกและมีระบบป้องกันอันตรายจากสัตว์ต่างๆ รถ 1 คัน จะบรรจุนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 20 ที่นั่ง

Savanna Safari เพลิดเพลินไปในบรรยากาศทุ่งหญ้าซาวันนาแอฟริกา ชมสัตว์ประเภทที่ไม่มีอันตรายมากนัก อาทิ ช้าง ยีราฟ ม้าลาย ซึ่งในการท่องเที่ยวที่นี้นั้น จะเป็นการเดินทางด้วยรถลาก (Tram) ที่มีลักษณะเปิดโล่งเพื่อสัมผัสบรรยากาศภายนอกได้อย่างเต็มที่ โดยรถ 1 ขบวนจะสามารถบรรจุนักท่องเที่ยวได้ 40 ที่นั่ง

Swan Lake พักผ่อน เพลิดเพลินกับธรรมชาติอันสวยงามยามค่ำคืนริมฝั่งทะเลสาบ อบอุ่นไปด้วยมวลพฤกษานานาพันธุ์ และนกนานาชนิด ที่จะให้คุณดื่มด่ำไปกับบรรยากาศธรรมชาติรอบข้าง

การชมสวนสัตว์ในแต่ละส่วนจะใช้เวลาในการชมประมาณ 30 นาที โดยหากต้องการนั่งรถชมสัตว์ทั้ง 2 โซนและเดินชมรอบสระน้ำ นักท่องเที่ยวจะต้องจ่ายค่าเข้าชมในอัตรานักท่องเที่ยวต่างชาติผู้ใหญ่ 500 บาท เด็กต่างชาติ 300 บาท ผู้ใหญ่ไทย 250 บาท เด็กไทย 125 บาท แต่หากต้องการเข้ามาชมในช่วงกลางวัน นักท่องเที่ยวจะสามารถเดินรอบสระน้ำดูสัตว์ได้เท่านั้น ไม่สามารถขึ้นรถชมสัตว์ได้ ราคาบัตรท่องเที่ยวในกรณีนี้ นักท่องเที่ยวต่างชาติผู้ใหญ่ 100 บาท เด็กต่างชาติ 50 บาท ผู้ใหญ่ไทย 50 บาท และเด็กไทย 25 บาท การเดินทางไปยังสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารีสามารถเดินทางได้หลายวิธี เช่น การใช้ยานพาหนะส่วนตัว โดยเดินทางไปตามทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 121 ไปทางอำเภอหางดงประมาณ 10 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาไปประมาณ 2 กิโลเมตร ก็จะถึงสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารี หากนักท่องเที่ยวไม่มียานพาหนะส่วนตัว นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการรถสองแถวที่ทางสวนสัตว์จัดเตรียมไว้บริการนักท่องเที่ยวได้ (สวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารี, 2549)

หลังจากที่เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ได้เริ่มเปิดให้เข้าชมครั้งแรกอย่างไม่เป็นทางการ เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2548 และเปิดเป็นทางการเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2549 มีนักท่องเที่ยวเข้ามาชมสวนสัตว์เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี เฉลี่ยวันละประมาณ 2,000 – 3,000 คน แต่อย่างไรก็ตามรายได้ก็ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย คือมีรายได้จากค่าเข้าชมและจำหน่ายสินค้าเฉลี่ยเพียงเดือนละ 2 – 3 ล้านบาท แสดงให้เห็นว่าการบริหารงานเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีตั้งแต่เริ่มดำเนินการมาขาดทุนมาโดยตลอด

อย่างไรก็ตามผู้ศึกษาคาดว่าสวนสัตว์เชียงใหม่ไนท์ซาฟารีจะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่มากขึ้น ส่งผลให้จังหวัดเชียงใหม่มีรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นไปตามแผนการ ดังนั้นจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ของการเข้าชมสวนสัตว์ไนท์ซาฟารี รวมถึงความพึงพอใจและความเต็มใจจ่ายของนักท่องเที่ยวที่มาชมเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี เพื่อดูจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าใช้บริการที่แท้จริงตามสถานการณ์ปกติเพราะถือว่าเป็นช่วงเวลาปกติ ไม่มีกิจกรรมพิเศษ และเพื่อจะได้ทราบถึงพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี รวมถึงทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่ทำให้นักท่องเที่ยวเลือกเที่ยวชมเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี เพื่อนำผลจากการศึกษาที่ได้ไปเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาโครงการเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีให้ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งรณรงค์ให้เชียงใหม่ไนท์ซาฟารีเป็นที่รู้จักและแพร่หลายต่อไป อันจะเป็นประโยชน์แก่การท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมเลือกเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ไนท์ซาฟารีของนักท่องเที่ยว
- 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี
- 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจและความเต็มใจจ่ายของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับ

จากการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงลักษณะพฤติกรรมเลือกเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ตลอดจนทราบถึงความพึงพอใจและความเต็มใจจ่ายของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง ตลอดจน

กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน เพื่อให้มีส่วนสัตว์เชียงใหม่ในซาฟารีสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ดียิ่งขึ้น

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงเพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการเลือกเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในซาฟารีและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในซาฟารี ตลอดจนความพึงพอใจและความเต็มใจจ่ายของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในซาฟารี ทำการศึกษาโดยสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในซาฟารี สถานที่ทำการศึกษาคือ สวนสัตว์เชียงใหม่ในซาฟารี และทำการเก็บข้อมูลช่วงนอกเทศกาลคือ ช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2551

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

เนื่องจากการศึกษาในเรื่องนี้มีคำศัพท์เฉพาะ จึงมีความจำเป็นต้องทำความเข้าใจและกำหนดไว้ให้แน่นอนก่อนเป็นการล่วงหน้า เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในความหมายของศัพท์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษาเรื่องนี้มีดังนี้

การท่องเที่ยว นิยามศัพท์ของการท่องเที่ยวที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป เป็นของ international association of scientific expert in tourism ซึ่งกำหนดโดยศาสตราจารย์ชาวสวิส 2 คน คือ ฮันซิกเกอร์ และครัฟท์ (Hunziker and Kraft) ว่า “การท่องเที่ยวเป็นผลรวมของประสบการณ์พิเศษกับสัมผัสภาพซึ่งเกิดจากการเดินทางและการพักผ่อนต่างถิ่นเป็นการชั่วคราวโดยมิได้ประกอบอาชีพ” (สถาพร มากแจ้ง, 2534 : 1)

ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงหมายถึงการเดินทางตามเงื่อนไข 3 ประการ คือ

- (1) เป็นการเดินทางชั่วคราว
- (2) เป็นการเดินทางโดยสมัครใจ
- (3) ไม่เป็นการเดินทางเพื่อประกอบอาชีพ

นักท่องเที่ยว (Tourist) หมายถึงผู้ที่เดินทางไปอยู่ในสถานที่อันมิใช่ที่พักถาวรของตน ซึ่งเป็นการเดินทางไปอยู่ชั่วคราวตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป โดยไปพักผ่อน ณ ที่ใดที่หนึ่งในช่วงเวลาหนึ่งแล้วจึงกลับมายังถิ่นที่อยู่ของตน เป็นการเดินทางไปโดยสมัครใจด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่มีใ้การไปประกอบอาชีพหรือหารายได้ และผู้โดยสารที่แวะพักเพื่อต่อยานพาหนะไม่นับว่าเป็นนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยว (Visitor) หมายถึงผู้ที่เดินทางไปอยู่ชั่วคราวในระยะเวลาสั้น ๆ หรือกลับมาถึงบ้านภายใน 24 ชั่วโมง โดยไม่พักแรม ณ ที่ใด เป็นการเดินทางไปโดยสมัครใจด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่มีใ้การไปประกอบอาชีพหรือหารายได้ และผู้โดยสารที่แวะพักเพื่อต่อยานพาหนะไม่นับว่าเป็นนักท่องเที่ยว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved